

De Borch - Nieuwsbrief Baarloos Verleden

HERFST/WINTER 2017 Nr 40
ISSN: 1568-1939
<http://deborcht.baarlo.com>

TERUGBLIK 2017

We mogen terugblikken op een interessant maar ook bewogen verenigingsjaar. In het voorjaar hebben we afscheid moeten nemen van ons lid Jan van der Coelen. Jan overleed op 2 april. Hij heeft veel voor onze werkgroep betekend. Het tweede deel van het Baolders Waordebook werd uitgebracht en er volgde een uitstapje naar het witte stadje Thorn. Dit jaar werden twee lezingen georganiseerd in De Engelbewaarder. Dat deden we onder meer in samenwerking met de Openbare Bibliotheek Baarlo. Elke zaterdagochtend stonden we in De Engelbewaarder voor u klaar in ons Historisch Informatie Punt om u te woord te staan en te helpen bij uw vragen over historische onderwerpen. We namen in het najaar deel aan de Heemkundebeurs in Steyl. Het aantal Facebookbezoekers groeide gestaag tot 889 volgers en een berichtenbereik van 1254 mensen. Veel jongeren wisten we op deze manier te bereiken. Het ledenaantal bleef nagenoeg gelijk. De bestuurssamenstelling werd gewijzigd, zo mochten we Henk Nijssen als nieuw bestuurslid begroeten.

SPROKKELING

In het voorjaar werd het tweede deel van het Baolders Waordebook uitgebracht. De uitgave raakte snel uitverkocht. Momenteel worden ideeën ontwikkeld voor een volgende Sprokkeling. We zullen u daar tijdig van op de hoogte stellen wanneer we met een nieuwe uitgave van start gaan. De informatie hierover wordt gedeeld via Facebook en Website.

Lezing 200 jaar Napoleonsbaan

PEELENMAASNET

De Historische Werkgroep neemt deel aan het platform PeelenMaasNet. Op PeelenMaasNet worden collecties van verenigingen beschikbaar gesteld. PeelenMaasNet vormt voor de werkgroep een platform om fotocollecties beschikbaar te stellen. Dit jaar slaagden we erin ook voorbereidingen te treffen voor opname van boektitels in PeelenMaasNet. Onze bibliotheekcollectie werd onder handen genomen en waar mogelijk geschoond. Er is de intentie uitgesproken het project digitalisering van Op den Baum te ondersteunen. Op den Baum biedt een schat aan informatie. Het eerste nummer verscheen al in 1968. Bezoek de website van PeelenMaasNet en houd u op de hoogte van de digitaliseringsprojecten binnen de gemeente Peel en Maas. U vindt de beeldbank PeelenMaasNet via de website: peelenmaasnet.nl Heeft u nog oude foto's dan scannen we die graag voor opname in onze fotocollectie. Neemt u dan contact met ons op via het e-mailadres: deborcht@baarlo.com

LUCHTFOTO UIT 1930

Het Nederlands Instituut voor Militaire Historie (NIMH) in Den Haag heeft historische luchtfoto's online gezet. Het betreft foto's van Nederlandse steden en dorpen uit de jaren 20 en 30. De foto's werden genomen door de Luchtvaartafdeling der Koninklijke Landmacht. Die was geïnteresseerd in alle objecten van militair belang zoals bruggen, forten, sluizen e.d. Ook dorpen en steden werden fotografisch vastgelegd. In de beeldbank troffen we een foto aan die genomen werd van kasteel d'Erp en omgeving. Op de foto is duidelijk te zien dat ter hoogte van de Sprunk de was werd gebleekt. We willen u ook de website topotijdreis.nl niet onthouden. Hierop staan talrijke topografische militaire stafkaarten vanaf 1815. Die werden verzameld door het Topografisch Bureau die nadien verder ging onder de naam Topografische Dienst. In 2004 werd de Dienst onderdeel van het Kadaster.

Luchtfoto uit de jaren 1930

Keetarbeiders

KEETARBEIDERS IN BAARLO

In 1927 werden 130 'vreemde' arbeiders in Baarlo gehuisvest in verband met de aanleg van de stuw. Ze werden niet bij de Baarlose gezinnen ondergebracht maar langs de Maas in twee arbeidersketen. Het waren geen ideale woon- en leefomstandigheden. De houten barakken waren afgedekt met asbest. Een tussenschot verdeelde de keet in een verblijfplaats, een gezamenlijk slaapvertrek en een aparte ruimte voor de keetbaas met zijn gezin. De verblijfplaats werd verwarmd door een kachel. In het plafond was een ventilatiegat gemaakt en enkele kleine raampjes zorgden voor de spaarzame verlichting. Overlangs de verblijfplaats waren banken en tafels neergezet waarboven aan ijzeren beugels houten rekken. Daarin konden de arbeiders hun persoonlijke spullen neerleggen. Tijdens de grote waterwerkzaamheden was het onderbrengen van arbeiders in keten algemeen aanvaard al waren de woonomstandigheden met veel personen in één keet niet gunstig. De arbeiders kwamen niet uit de eigen omgeving maar werden uit het hele land geworven. Daaronder veel stadse arbeiders uit de lagere sociale klasse, die indertijd omschreven werden als 'gedenegreerde mensen doch met een hart van goud, ruwe bolsters, blanke pitten....' Arbeidersketen werden destijds vaak in verband gebracht met 'verwildering' van de arbeider, zedelijk gevaar en alcoholmisbruik.

Daarom was er supervisie nodig waarvoor een keetbaas werd aangesteld. Hij zorgde voor de dagelijkse maaltijden en de koffie en tevens voor de aanstelling en het ontslag van de werknemers. De werktijd van de arbeiders bedroeg 10 uur waarvoor per uur een karig loon van 40 cent werd verdiend. Daarvan werden tevens de kosten voor kost en inwoning afgedragen. Bij hoogwater wanneer het werk stil kwam te liggen volgde onmiddellijk ontslag voor de periode dat er niet gewerkt kon worden.

Tsaar Peter de Grote

TSAAR PETER DE GROTE OVER DE MAAS LANGS BAARLO (1717)

In 1717, nu 300 jaar, geleden bracht de Russische Tsaar Peter de Grote een bezoek aan Maastricht van waaruit hij in noordelijke richting reisde via Grave naar Nijmegen. Alles wijst erop dat hij de tocht van Maastricht naar Grave per boot heeft gemaakt en dat betekent dat hij op 28 juli langs Baarlo voer. De tsaar werd destijds aangekondigd als 'den grooten Czaar van Moscovien'. Mogelijk heeft hij nog even in Venlo de nacht doorgebracht. Vanaf Grave ging het met een sjees over land verder naar Nijmegen. De tsaar stelde zich tijdens zijn grote Europese reis op de hoogte van de vorderingen op het gebied van wetenschap en techniek om Rusland mee te stuwen in de vaart der volkeren en de staat sterker te maken. Peter de Grote was een kleurrijke persoonlijkheid. Hij stond bekend om zijn driftbuien en dulde geen tegenspraak. Het was een echte autocraat. Het was algemeen bekend dat hij hield van een stevig glas. Hij wist iedereen onder de tafel te drinken. Het moet een bijzonder moment zijn geweest dat de tsaar op doorreis ging door onze huidige provincie. Het zal de Baarlonaren destijds ook zeker niet zijn ontgaan dat hij langs zou varen. De aantocht werd namelijk aangekondigd door boodschappers. Vele Baarlonaren zullen dus langs de Maasoever hebben gestaan en geprobeerd een glimp van de tsaar op te vangen toen hij met zijn jacht langs voer.

TERUGBLIK DEELNAME AAN DE HEEMKUNDEBEURS STEYL

De Historische Werkgroep de Borch was op 22 oktober aanwezig bij de Heemkundebeurs in Steyl. We hebben deze beurs aangegrepen om de historie van Baarlo in de regio te promoten. Er was veel belangstelling voor onze stand! Dank aan onze leden Sjaan Vaessen, Jan Wijnhoven, Twan Beurskens, Herman van Megen, Ton Grubben, Godelieve van Gemen en Joep Keunen voor de bemensing van onze stand. Een bijzondere dank aan ons lid Ben Peeters die weer op een enthousiaste wijze bezoekers en belangstellenden wist te trekken met zijn visie op de ligging van de oude Romeinse weg ter hoogte van Baarlo

Een beetje Provence in Baarlo

Ben Peeters

KERKELIJKE KUNST IN BAARLO

Een poosje geleden doken twee van de vier beeldjes op die begin jaren 80 werden ontvreemd uit de parochiekerk. Het betreft twee beeldjes van de evangelisten Lucas en Mattheus. Die werden te koop aangeboden op de Maastrichtse veilingssite Venduehuis Dickhaut. De beeldjes moesten na vergeefse onderhandelingen teruggekocht worden door het kerkbestuur. Ze maakten vroeger deel uit van de processiehemel die in 1800 gemaakt werd. Die hemel stortte in 1860 in, waarna de beeldjes van de hemel zijn gehaald en in de sacristie bleven bewaard. Via een sponsor, die 460 euro exclusief veilingkosten betaalde zijn de beeldjes, Lucas en Mattheus weer veilig in Baarlo. Het is belangrijk dat de Baarlose kerkelijke kunst voor Baarlo behouden blijft.

Bron: Hallo Peel en Maas

WEBSITE

<http://deborcht.baarlo.com>

E-MAIL

deborcht@baarlo.com

Samenstelling: HWG de Borcht Baarlo 2017